«Із золотого фонду бібліотеки УДПУ імені Павла Тичини: рідкісні та цінні видання»

У реаліях сьогодення емоційний інтелект цінується чи не більше за точні та практичні знання. У цьому немає нічого дивного, адже щоб існувати у соціумі потрібно, перш за все, розуміти та поважати один одного. І якщо дорослі можуть самостійно впоратися зі своїми емоційними проблемами, то дітям часто потрібна допомога фахівця.

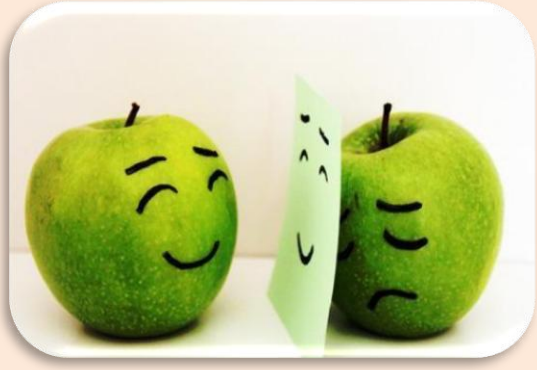

Дитячий психолог – це і є той фахівець, який розуміє дітей, вміє встановлювати контакт з дитиною, формувати відносини симпатії та довіри. Він вміє бачити ситуацію, що склалася в сім'ї, формувати партнерські стосунки з дітьми і може допомогти в цьому батькам. Балансування на грані "дорослий-дитина" – досить тонкий механізм, що вимагає від психолога інтуїції і власної усвідомленості.

Звичайно, фахівцями одразу не стають і для того, аби дізнатися більше про внутрішній світ, почуття, мислення, світогляд та мотивацію, як дитини так і дорослої людини, існують книги з психології. Сьогодні ми пропонуємо до Вашої уваги досвід видатних психологів минулого, сподіваємось, що зібраний бібліотекарями матеріал, буде гідно оцінений нашими користувачами.

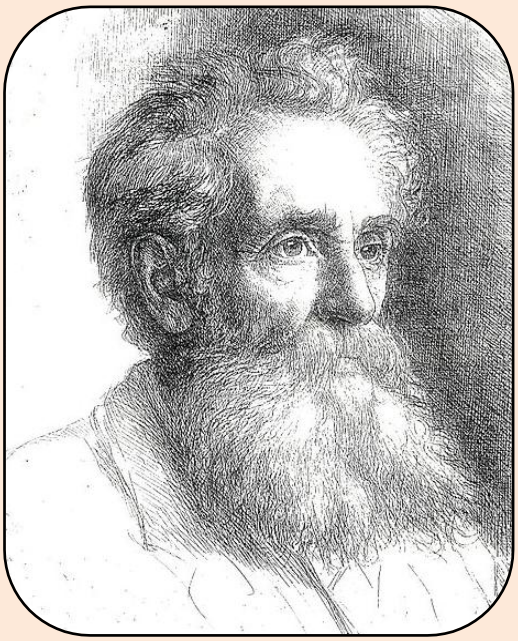

Іерузалем (Єрусалим) Вільгельм (1854 - 1923) – австрійський історик, психолог, педагог. З 1891 року ─ доцент, з 1920 року ─ професор Віденського університету.

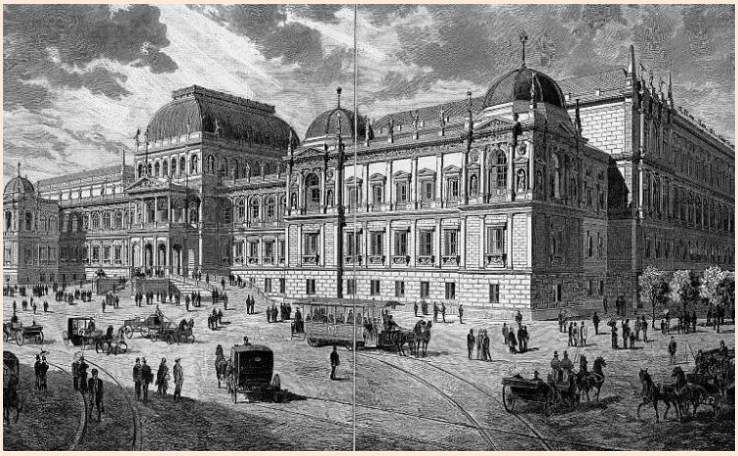

Він тлумачив процес пізнання, виходячи з біогенетичних передумов. Слідом за Е. Махом виводив прагнення до пізнання з інстинкту самозбереження, що

розвинувся набагато більше, ніж це було необхідно для безпосереднього збереження життя.

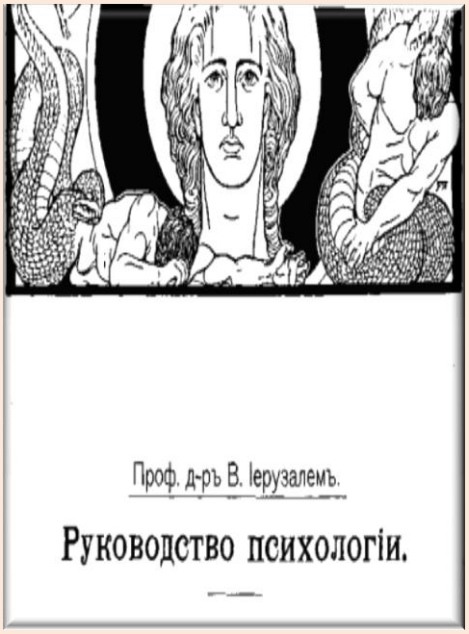

Іерузалемъ, В. Руководство психологіи [Текст] : съ рисунками и чертежами / Вильгельмъ Іерузалемъ ; под ред. В. В. Битнєра ; пер. съ четвертаго нъмецкаго изд. – СПб : Весник знания, 1907. – 156, [1] с. : ил. ; [24x15.5 см.]. - Код группы: РВ. – Режим доступа: http://udpu.org.ua/library_files/16947.pdf.

У книзі розглянуто такі розділи: «Основні поняття психології», «Психологія пізнання», «Психологія відчуттів» і «Психологія бажання». Дуже цікавим є додаток «Тимчасові перериви і розлади душевного життя», де В. Іерузалем висвітлив наступні питання : сон і сновидіння. Гіпноз, галюцинація і ілюзія, розлад мовлення, душевні хвороби.

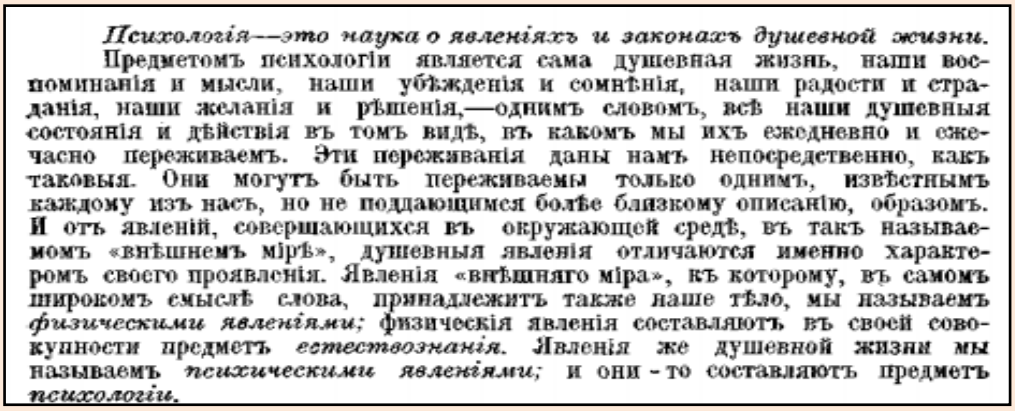

Психологія—это наука о явленіяхъ и законахъ душевной жизни. Предметомъ психологіи является сама душевная жизнь, наши воспоминанія и мысли, наши убѣжденія и сомнѣнія, наши радости и страданія, наши желанія и рѣшенія,—однимъ словомъ, всѣ наши душевныя состоянія и дѣйствія въ томъ видѣ, въ какомъ мы ихъ ежедневно и ежечасно переживаемъ. Эти переживанія даны намъ непосредственно, какъ таковыя. Они могутъ быть переживаемы только однимъ, извѣстнымъ каждому изъ насъ, но не поддающимся болѣе близкому описанію, образомъ. И отъ явленій, совершающихся въ окружающей средѣ, въ такъ называемомъ «внѣшнемъ мірѣ», душевныя явленія отличаются именно характеромъ своего проявленія. Явленія «внѣшняго міра», къ которому, въ самомъ широкомъ смыслѣ слова, принадлежитъ также наше тѣло, мы называемъ *физическими явленіями;* физическія явленія составляютъ въ своей совокупности предметъ *естествознанія.* Явленія же душевной жизни мы называемъ *психическими явленіями;* и они-то составляютъ предметъ *психологіи.*

Детальніша інформація за посиланням:
http://library.udpu.org.ua/library_files/rarutetu/3/15.pdf

Каптерьов Петро Федорович (1849 – 1922) – вчений, педагог, історик освіти, просвітитель. Період його життя і творчості — це час інтенсивного соціального, економічного і культурного розвитку Росії, і настільки ж інтенсивного розвитку педагогічної думки, час небувалого злету і розмаху реформаторської діяльності передових громадських сил.

Петро Федорович Каптерьов — один з найбільш великих педагогів-теоретиків, які зробили значний внесок у розвиток педагогічної теорії, історії російської та зарубіжної педагогіки, теорії сімейного та дошкільного виховання, педагогічної психології. Саме він ввів в науковий обіг сучасне наукове поняття «освіти» як сукупності навчання і виховання, зв'язку діяльності педагога і учнів. Там же були розглянуті педагогічні проблеми учительської праці і підготовки вчителя, проблеми естетичного розвитку і виховання та багато інших.

Більш того він є основоположником педагогічної психології. Саме поняття «педагогічна психологія», за свідченням дослідників, увійшло в науковий обіг з появою в 1877 році книги Каптерьова П. Ф. «Педагогічна психологія».

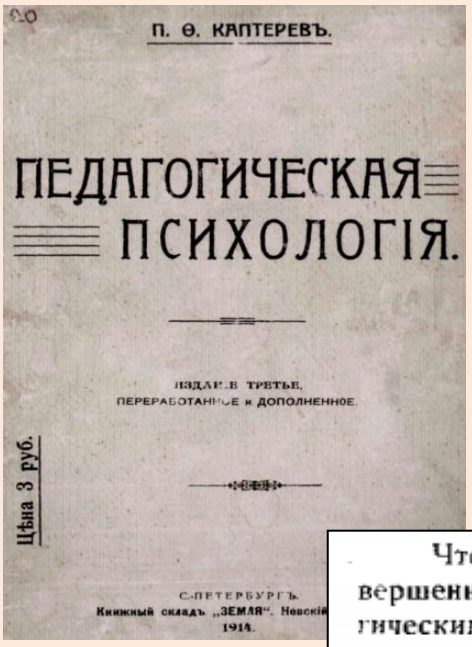

Каптерёв, П. Ф. Педагогическая психология [Текст] / П. Ф. Каптерев. – Изд. 3-е переработанное и допол. – СПб : Земля, 1914. – 489 с. ; [23x16.5 см.]. - Код группы: РВ. – Режим доступа: http://udpu.org.ua/library_files/29598.pdf. – Орфография до реформы 1918 года. - В издательском переплете.- Обложка потрепана, лицевая сторона обложки отделена от блока.- Уголки загнуты и потрепаны. – Библиогр. в подстрочных примечаниях.

Что такое педагогическая психологія? Прежде это было совершенно ясно—курсъ общей психологіи съ нѣкоторыми педагогическими выводами. Теперь понятіе о ней значительно мѣняется, въ курсъ общей психологіи все болѣе и болѣе вводится данныхъ, съ одной стороны, изъ дѣтской психологіи, а съ другой—изъ педагогики собственно. Въ нѣкоторыхъ сочиненіяхъ по педагогической психологіи общая психологія исчезаетъ совсѣмъ и замѣняется курсомъ дѣтской психологіи, а педагогическіе выводы превращаются въ широкое трактованіе основныхъ педагогическихъ вопросовъ и болѣе краткое спеціальныхъ.

на заучиваніе безсмысленныхъ складовъ — 10-ти—испытуемыя лица затратили слѣдующее число повтореній:

1-е	въ началѣ опытовъ	28,	въ концѣ	3	повторенія.
2-е	„ „ „	23	„ „	2	„
3-е	„ „ „	25	„ „	5	„
4-е	„ „ „	31	„ „	4	„

На заучиваніе 16-ти слоговъ затратили:

1-е	въ началѣ опытовъ	31,	въ концѣ	5	повтореній.
2-е	„ „ „	19	„ „	5	„
3-е	„ „ „	23	„ „	8	„
4-е	„ „ „	34	„ „	3	„

При осмысленномъ запоминаніи развитіе памяти не такъ бросается въ глаза. На заучиваніе прозаическаго отрывка затратили:

1-е	въ началѣ опытовъ	36,	въ концѣ	14	повтореній.
2-е	„ „ „	26	„ „	11	„
3-е	„ „ „	17	„ „	5	„
4-е	„ „ „	38	„ „	10	„

Детальніша інформація за посиланням:
http://library.udpu.org.ua/library_files/rarutetu/4/6.pdf

Фолькельт Ганс (1886 – 1964) **—** один з провідних представників Лейпцігської школи "цілісної психології". Засновник журналу "Neue psychologische Studien" (1926-1954).

Ганс Фолькельт займався дослідженням розвитку сприйняття у дітей. Спостереження над немовлятами дозволили йому зробити висновок, що структурність сприйняття є первинною, а не формується в процесі навчання, причому емоційність є обов'язковим компонентом цієї структурності.

ПРОІНВЕНТ

ГАНС ФОЛЬКЕЛЬТ

Профессор Лейпцигского университета, руководитель секции психологии развития Лейпцигского Психологического института

1937

ЭКСПЕРИМЕНТАЛЬНАЯ ПСИХОЛОГИЯ ДОШКОЛЬНИКА

ЧАСТЬ I

УСПЕХИ ДЕТСКОЙ ЭКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЙ ПСИХОЛОГИИ

ЧАСТЬ II

НОВЫЕ ИССЛЕДОВАНИЯ ВОСПРИЯТИЯ И ПЕРЕДАЧИ ДЕТЬМИ ФОРМ

с 46 рисунками в тексте и приложении

Перевод с немецкого Е. Г. КАРЛСЕН

Под редакцией В. А. АРТЕМОВА

ПЕРЕВІРЕНО 2005

МОСКВА ☆ 1930 ☆ ЛЕНИНГРАД

Фолькельт, Г. Экспериментальная психология дошкольника [Текст] : с 46 рисунками в тексте и приложении. Ч.1. : Успехи детской экспериментальной психологии. Ч.2. : Новые исследования восприятия и передачи детьми форм / Ганс Фолькельт ; под. ред. В. А. Артемова ; пер. с немецкого Е. Г. Карлсен. – М. ; Л. : Госиздат, 1930. – 140, [3] с., [2] вкл. л. крас. портр., черт. : ил. ; [21x14 см.]. - Код группы: РВ. – Режим доступа: http://udpu.org.ua/library_files/6275_01.pdf. – Добавлено тит. л.: "Dr. Hans Volkelt. Teil I. Fortschritte der experimentellen kinderpsychologie... Teil II. Neue untersuchugen uber die kindliche auffassung und wiedergabe von formen". - Сохранность средняя. Обложка потёрта и загрязнена. – Предметный указатель: с. 139.

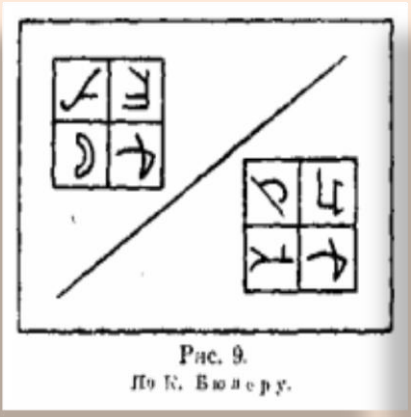

Рис. 9.
По К. Бюлеру.

Рис. 19.
Ранне-детское изображение квадрата-решетки.

Особливу увагу у даній праці він приділив вивченню дитячих малюнків, тому найбільший інтерес представляють його експерименти з дослідження малювання геометричних фігур дітьми різного віку, які наглядно показують розвиток сприйняття як процес диференціації гештальтів. В експериментальних дослідженнях він показав, що діти малюють безглузді зображення принципово інакше, ніж осмислені, які ґрунтуються на схематизації і словесному контролі.

Детальніша інформація за посиланням:

http://library.udpu.org.ua/library_files/rarutetu/3/4.pdf

Роберт Ойген Гаупп (Гавп) (1870 – 1953) – німецький психіатр і невролог, який був уродженцем Нюенбурга (Німеччина).

Гаупп Р. проводив численні дослідження психологічних розладів. Особливо він цікавився психологією особистості та психозом і був прихильником пасторальної психології.

Праці з психології дитини (1905), самогубства (1907), психології масового вбивства (1914), сексології (1920), манії переслідування, алкоголізму, євгеніки. Вніс значний внесок у вчення про параною (1924).

Гавп, Р. Психологія дитини [Текст] / Роберт Гавп ; пер. з німецької мови Л. І. Колесниченко. – Х. : Державне видавництво України, 1922. – 901, [1] с. : іл. ; [24.5x16.5 см.]. - Код групи: Укр. – Режим доступу: http://udpu.org.ua/library_files/29733.pdf.

Цінну особливість даної праці становить те, що в ній стислість викладу поєднується з повнотою; по кожному питанні сказано найістотніше, і суть викладу не захаращена маловажливими подробицями. Книга Роберта Гауппа є прекрасним керівництвом для початкового ознайомлення з психологією дитини, з предметом і завданнями педагогічної психології.

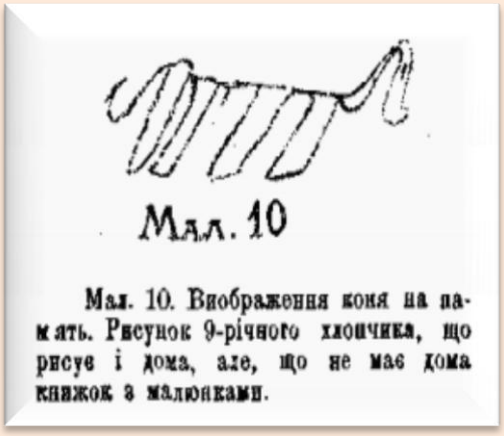

Мал. 10. Виображення коня на пам'ять. Рисунок 9-річного хлопчика, що рисує і дома, але, що не має дома книжок з малюнками.

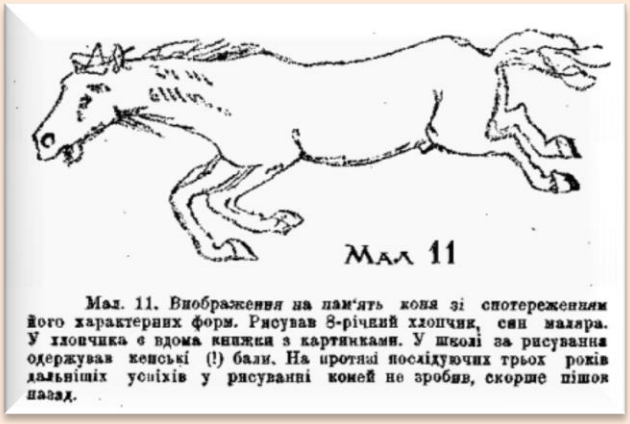

Мал. 11. Виображення на пам'ять коня зі спотереженням його характерних форм. Рисував 8-річний хлопчик, син маляра. У хлопчика є вдома книжки з картинками. У школі за рисування одержував кепські (!) бали. На протязі послідуючих трьох років дальніших успіхів у рисуванні коней не зробив, скорше пішов назад.

Детальніша інформація за посиланням:
http://library.udpu.org.ua/library_files/rarutetu/3/17.pdf

Звичайно психологія, як і будь-яка інша наука, не стоїть на місці і деякі погляди можуть здатися безмежно застарілими, але не слід забувати, що саме корифеї минулого часто формують погляди сьогодення, адже більшість з них були першопрохідцями в даній галузі і свої думки підкріплювали багаторічними дослідженнями.

В нашій книгозбірні зібрані перлини мудрості з різних галузей знань в повнотекстовому доступі в тому числі із психології (http://library.udpu.org.ua/kytaloh/rarytetni-vydannia)

Дякуємо за увагу!

Підготувала:
Коваленко Я.В.,
бібліотекар відділу
комплектування